

Korosteszów nad Teterowem. Badania historyczne okazać usiłują: iż okolice tutejsze zamieszkiwali Mińczanie szczep słowiański, i że bytność tego narodu stwierdzają nazwy przyległych włości: Mininy i Minijki. Pewne zaś dzieje świadczą: że właścicielem Korosteszowa był sławny pamięci wojownik Filon Kmita (później Wda Smoleński), który 1565 r. sprzedał swą majątność Jan. Olizarowi Wolczkiewiczowi, za 400 kop gr. monety i liczby lit. (*) *Przed tą jednakże datą mamy inne wcześniejsze, mówiące o istnieniu Korosteszowa. Więc rewizya zamku zytomierskiego z r. 1596 mówi, że za najazdu Mengligireja 1483 r. Korost. i okolice zostały z gruntu zniszczone, że miejscowość ta razem z Lowkowem i Broszną należąc do zamku zytomirskiego, po pożodze pohańca jest rozdawana mieszkańcom jako pustka. R. 1499 Wielki książę Aleksander nadał Korosteszow ziemianinowi Aleksandrowi Krzysztołowi Kmicie.* Władysław IV przywilejem 5 marca 1634 r. w obozie za Smoleńskiem danym, pozwala: ażeby dziedzic Ludwik Olizar Rotmistrz (Rotmagister), z powodu wystawienia mostu i utrzymywania dróg zalewanych przez rzekę, pewne pobierał myto. — Zjechawszy t. r. kommissarze król.: Teodor Jelec chorąży kijowski, podsędek i komornik graniczny, uznali za słuszne, ażeby takowe pobierano mostowe: od wozu nałożonego kupieckiego po 2 gr. litewskie, od wozu próznego po gr, a po półgr. od pieszego człowieka. *Jeden z Olizarów, mianowicie Adam z żoną Anną z Tchórzewa, fundują tu kościół katolicki r. 1602 i nadto wznosi zamek obronny, co wszystko razem pomogło mocno do wzrostu miasteczka. Żydzi mają tu już wtedy swoją bóżnicę. Czasy wojen kozackich nie pominęły i Korostoszewa. Roku 1651 komendant Górski gromi tu Kozaków pod wodzą setnika Iwana Ilnateńka grasujących. Jakąs chwilę po ugodzie hadziackiej Korosteszów stoi przy Rpltej—niedługo jednak przerzucił się do Jurka Chmielnic-

(*) Tranzakcyja pisana w ruskim narzeczu. Ob. Podole, Wołyń, Ukraina, przez Alex. Przezdzieckiego. II. 114.

kiego. Po bitwie cudnowskiej 1660 r. wojska koronne dwa razy zatrzymują się w Korostoszewie i to bez żadnego oporu mieszkańców. Po wojnach kozackich i buncie Paleja Korosteszów zaczął się dźwigać pomału. Roku 1777 król Stanisław August udziela miastu przywilej potwierdzający prawo na 6 jarmarków rocznie, do których dwa jeszcze dodaje ze swęj strony. Roku 1779 nasze miasto otrzymuje prawo magdeburskie. Na miejscu dawnego kościoła drewnianego staje teraz nowy murowany. W roku 1794 majątek Korosteszów ulega konfiskacie, którą zniosła Katarzyna II.* (*) Kahał żydowski opłacał 1772 r. pogłównego zł. 1240; z ówczesnej taryfry okazuje się: iż po Berdyczowie i Cudnowie największa była tu ilość starozakonnych z miasteczek pow. zytomirskiego. Korosteszów nieprzerwanie zostając w posiadaniu Olizarów, od przyrodzenia ma sobie użyczone ozdoby, a temi są: granitowe na rzece skały i otaczające sosnowe lasy.

Radomyśl nad Teterowem. Należąc do dóbr stołowych Metropolitów grecko-uniackiego obrządku, zwykłym tychże Pasterzy jest mieszkaniem. Jaron Junosza Smogorzewski, arcyb. kijowski i halicki, metropolita całej Rusi, założył cerkiew katedr. i mury na seminaryum; poważany od króla i narodu, przeżywszy lat 74, zmarł tu 1 listop. 1788 roku i w świątyni swęj fundacyi złożony został.

Miropol nad Słuczą. *W roku 1609 Miropol przy formowaniu ordynacyi Ostrogskiej, wszedł w skład takowęj i pozostawał w niej aż do 1753 r., w którym na mocy tranzakcyi kolbuszowskiej darowany został przez ostatniego ordynata Janusza Aleksandra ks. Sanguszkę domowi ks. Lubomirskich.* (**) Dziedzic Kajetan Mięczyński Wojewodzie podlaski, poseł czerniechowski, w zamiarze polepszenia stanu mieszczan, wyjednał u Stan. Augusta przywilej 1778 r. stanowiący targ w piątek i 12 jarmarków podług kalendarza ruskiego.

(*) Podług Edwarda Rulikowskiego monografii w Słow. Geogr.

(**) Słownik Geogr.